

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.11.15
KOM(2011) 758 galutinis

2011/0344 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo nustatoma 2014–2020 m. Teisių ir pilietybės programa

(Tekstas svarbus EEE)

{SEK(2011) 1364 galutinis}

{SEK(2011) 1365 galutinis}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Stokholmo programoje patvirtinta, kad laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės plėtra išlieka Europos Sąjungos prioritetu. Nors įsigaliojus Lisabonos sutarčiai ir dėl to privalomą pobūdį įgijus Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijai šioje srityje jau padaryta didelė pažanga, Sąjunga vis dar susiduria su daugybe problemų, pvz., nepakankamu arba nenuosekliu tam tikrų teisių užtikrinimu visoje Sąjungoje arba tiek piliečių, tiek valdžios institucijų tam tikrų Sąjungos teisės aktų neišmanymu. Teisinės ir politinės priemonės, taip pat nuoseklus jų įgyvendinimas yra svarbiausi dalykai. Finansavimas, skirtas teisės aktų leidybai ir politikos formavimui remti ir jų įgyvendinimui skatinti, gali prisidėti prie pokyčių šioje srityje.

Komunikate dėl ES biudžeto peržiūros¹ įtvirtintas naujas požiūris į turimas finansavimo priemones ir įgyvendinimo mechanizmus siekiant užtikrinti, kad didžiausias dėmesys būtų skiriamas papildomai Europos naudai, ir sukurti racionalius ir paprastus finansavimo mechanizmus. „Strategijos „Europa 2020“ biudžete“² Komisija nustatė, kad, siekiant išspręsti dėl programų struktūrų sudėtingumo ir daugybės įgyvendinamų programų kylančias problemas, reikia paprastesnio ir skaidresnio biudžeto. Teisių sritis, kurioje turėtų būti imtasi veiksmų, buvo paminėta kaip sritis, kuriai būdingas susiskaidymas.

Atsižvelgiant į šią sistemą ir siekiant supaprastinimo ir racionalizavimo, Teisių ir pilietybės programa pratęsimas trys dabartinės programos:

- Pagrindinių teisių ir pilietybės programa,
- programa „Daphne III“,
- Užimtumo ir socialinio solidarumo programos (PROGRESS) skirsniai „Kova su diskriminacija ir įvairovė“ ir „Lyčių lygybė“.

Sujungus šias programas, kurių nuostatoms netaikoma SESV V antraštinės dalies trečioji dalis, šioje srityje bus galima pritaikyti visapusiško finansavimo būdą.

Bendrasis šio pasiūlymo tikslas – prisidėti prie erdvės, kurioje būtų skatinamos ir saugomos Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nustatytos asmenų teisės, sukūrimo. Visų pirma šia programa turėtų būti skatinamos Europos pilietybės suteikiamos teisės, nediskriminavimo bei moterų ir vyrų lygybės principai, teisė į asmens duomenų apsaugą, vaiko teisės, pagal Sąjungos vartotojų teisės aktus ir laisvės užsiimti verslu vidaus rinkoje suteikiamos teisės.

Kad teisės tikrai būtų veiksmingos ir suteiktų praktinę naudą piliečiams ir įmonėms, tie, kurie jas taiko, konsultuoja žmones jų teisių klausimais ir naudojasi šiomis teisėmis, turi jas išmanyti, be to, šios teisės turi būti nuosekliai ir veiksmingai taikomos visoje Sąjungoje. To

---

¹ Komunikatas dėl ES biudžeto peržiūros, COM(2010) 700 galutinis, 2010 10 19.

² Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, „Strategijos „Europa 2020“ biudžetas. Dabartinė finansavimo sistema, būsimi iššūkiai, konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais rezultatai ir skirtingos galimybės, susijusios su horizontaliais ir sektorių aspektais“, SEC(2011) 868 galutinis, pridedamas prie komunikato „Strategijos „Europa 2020“ biudžetas“, COM(2011) 500 galutinis, 2011 6 29.

galima pasiekti remiant mokymą ir didinant informuotumą, stiprinant tinklus ir palengvinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą. Be to, Europos Sąjunga turi parengti patikimą analitinį pagrindą, kad galėtų remti politikos formavimą ir teisės aktų leidybą teisių ir pilietybės srityje.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

2.1. Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Viešos konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis dėl būsimo veiklos teisingumo, pagrindinių laisvių ir lygybės erdvės srityje finansavimo po 2013 m.³ pradėtos 2011 m. balandžio 20 d. Konsultacijose internetu visos suinteresuotosios šalys ir fiziniai asmenys galėjo dalyvauti du mėnesius. Savo atsakymus pateikė 187 respondentai, įskaitant nemažą nevyriausybinių organizacijų dalį, iš daugumos valstybių narių.

Respondentai teigiamai įvertino politinius programų tikslus ir patvirtino finansavimo poreikį aptariamose srityse. Buvo pripažinta papildoma Europos nauda ir nenurodyta jokia sritis, kuriai finansavimas turėtų būti nutrauktas. Buvo pripažintas poreikis supaprastinti ir pagerinti, o dauguma pasiūlytų priemonių, įskaitant programų skaičiaus mažinimą ir procedūrų paprastinimą, buvo įvertintos teigiamai.

Suinteresuotosios šalys palankiai vertino tokios veiklos, kaip gerosios patirties mainai, specialistų mokymas, informacijos teikimo ir informuotumo didinimo veikla, parama tinklams, tyrimai ir t. t., finansavimą. Visų rūšių veikla, kuriai pritarė respondentai, aiškiai numatyta pasiūlymo 5 straipsnyje. Respondentai pritarė Komisijos pasiūlymams dėl veikėjų, kurie gali gauti finansavimą, ir finansavimo mechanizmų, kurie galėtų būti naudojami, rūšių.

2.2. Poveikio vertinimas

Atliktas vienas būsimo visos veiklos teisingumo, teisių ir lygybės erdvėje, kurią dabar sudaro šešios programos, finansavimo poveikio vertinimas⁴. Šis poveikio vertinimas yra svarbus tiek pasiūlymui dėl Teisingumo programos, tiek pasiūlymui dėl Teisių ir pilietybės programos. Atliekant poveikio vertinimą remiamasi tarpiniais dabartinių programų vertinimais⁵, kuriais buvo patvirtintas bendras programų efektyvumas ir veiksmingumas, tačiau juose taip pat buvo nustatyti kai kurie trūkumai ir galimybė atlikti patobulinimus. Poveikio vertinime pateikiamos trys galimybės:

A galimybė: toliau įgyvendinti šešias programas ir išspręsti kai kurias nustatytas problemas pakeičiant programų vidinį valdymą. Pagerinus valdymą ir skatinant tvirtą programų sąveiką

³ http://ec.europa.eu/justice/news/consulting_public/news_consulting_0010_en.htm.

⁴ Civilinės teisenos programa (JCIV), Baudžiamosios teisenos programa (JPEN), Pagrindinių teisių ir pilietybės programa (FRC), programa „Daphne III“ (DAP), programa „Narkotikų prevencija ir informacija apie juos“ (DPIP) ir Užimtumo ir socialinio solidarumo programos (PROGRESS) skirsniai „Kova su diskriminacija ir įvairovė“ ir „Lyčių lygybė“.

⁵ „Civilinės teisenos“ finansinės programos įgyvendinimo rezultatų ir kokybinių bei kiekybinių aspektų tarpinio įvertinimo ataskaita, COM(2011) 351 galutinis, 2011 6 15; Baudžiamosios teisenos programos tarpinio vertinimo ataskaita, COM(2011) 255 galutinis, 2011 5 11; 2007–2013 m. Pagrindinių teisių ir pilietybės programos tarpinio vertinimo ataskaita, COM(2011) 249 galutinis, 2011 5 5; Tarpinio „Daphne III“ programos 2007–2013 m. vertinimo ataskaita, COM(2011) 254 galutinis, 2011 5 11; Tarpinio 2007–2013 m. specialiosios programos „Narkotikų prevencija ir informacija apie juos“ vertinimo ataskaita, COM(2011) 246 galutinis, 2011 5 5.

būtų galima išspręsti kai kuriuos klausimus. Tačiau pagrindinė problemų priežastis, t. y. didelis programų skaičius, nebūtų tiesiogiai pašalinta, todėl pagal šią galimybę atlikti patobulinimai būtų riboti.

B galimybė: išsaugoti visas A galimybės priemones ir, be to, dabartines šešias programas sujungti į dvi programas. Ši galimybė leistų lanksčiai naudoti lėšas ir padėtų įgyvendinti metinius politikos prioritetus. Ji padėtų labiau supaprastinti programas (paramos gavėjų atžvilgiu ir administravimo požiūriu) ir padidinti jų veiksmingumą, nes reikėtų daug mažiau procedūrų. Programų veiksmingumas taip pat būtų padidintas, nes suskaidyto ir nenuoseklus lėšų paskirstymo problema būtų geriau sprendžiama įgyvendinant dvi programas. Galėtų atsirasti daugiau laisvų žmogiškųjų išteklių, nes dėl mažesnio procedūrų skaičiaus sumažėtų administracinė našta ir šiuos žmogiškuosius išteklius būtų galima panaudoti veikloje, kuria siekiama padidinti programų veiksmingumą (rezultatų sklaida, stebėjimas, informacijos teikimas ir t. t.).

C galimybė: įgyvendinti tik vieną programą. Ši galimybė padeda išspręsti visas problemas, kurias sukėlė daugybė teisinių priemonių ir padidėjusi administracinė našta, susijusi su daugybės programų valdymu. Tačiau dėl teisinių apribojimų, susijusių su šios programos taikymo sritimi, nebūtų galima patenkinti visų politikos sričių finansavimo poreikių. Reikėtų pasirinkti tarp teisingumo srities ir teisių ir pilietybės srities. Nors šis sprendimo būdas galėtų duoti maksimalią naudą valdymo požiūriu, juo naudojantis nebūtų įmanoma pakankamai įgyvendinti politikos prioritetų ir patenkinti visos politikos srities poreikių.

Atsižvelgiant į galimybių analizę ir jas palyginus, **pasirinkta galimybė – dviejų programų**, kurios apimtų **visų politikos sričių finansavimo poreikius (B galimybė)**, įgyvendinimas. Palyginti su *status quo* padėtimi, B galimybė turi aiškių privalumų ir neturi jokių trūkumų. A galimybė nėra tokia naudinga kaip B galimybė, o C galimybė taikoma tik daliai politikos sričių, todėl yra netinkama.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Pasiūlymas pagrįstas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 19 straipsnio 2 dalimi, 21 straipsnio 2 dalimi, 114, 168, 169 ir 197 straipsniais. Šių straipsnių derinys yra reikalingas siekiant toliau remti politikos sritis, kurios plėtojamos ir įgyvendinamos pagal tris dabartines programas, ir nėra susijęs su veiklos vykdymu naujose politikos srityse. Daugiau nei vieno straipsnio derinys yra reikalingas norint visapusiškai pasiekti bendruosius programos tikslus ir patvirtinti paprastesnį ir veiksmingesnį požiūrį į finansavimą. Naudojant šį straipsnių rinkinį užtikrinamas būtinas teisinis pagrindas pasiūlytai veiklai ir todėl nėra būtinybės remtis SESV 352 straipsniu.

19 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė patvirtinti skatinamąsias priemones, skirtas valstybių narių veiksmams remti, siekiant kovoti su diskriminacija dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, įskaitant veiklą, kuria skatinama moterų ir vyrų lygybė ir remiamos vaiko teisės.

21 straipsnio 2 dalyje nustatytos Sąjungos priemonės, palengvinančios piliečių teisių laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje įgyvendinimą. Veiksmams, kuriais siekiama informuoti piliečius ir institucijas apie teises į diplomatinę ir konsulinę apsaugą ir apie jų balsavimo teises, taip pat gali būti taikomas šis straipsnis, nes šios teisės padeda lengviau užtikrinti piliečio judėjimo teisę praktikoje.

114 straipsnyje numatytas įstatymų, skirtų vidaus rinkai sukurti ir jos veikimui užtikrinti, suderinimas. 169 straipsnyje, be 114 straipsnyje nustatyto įstatymų suderinimo, numatyta galimybė patvirtinti priemones, kuriomis remiama, papildoma ir stebima valstybių narių politika, kuria siekiama užtikrinti vartotojų sveikatos, saugos ir ekonominių interesų apsaugą, taip pat skatinama jų teisė į informaciją, švietimą ir burtis į organizacijas savo interesams ginti. Abi nuostatos gali būti pagrindu finansuoti veiklą, susijusią su vartotojų ir sutarčių teisės klausimais. Aukšto lygio vartotojų apsauga ir sutarčių teisės vystymas siekiant palengvinti tarpvalstybinius sandorius sudaro reikiamas sąlygas Sąjungos piliečiams naudotis savo teisėmis užsienyje.

168 straipsnyje numatyta aukšto lygio žmonių sveikatos apsauga ir Sąjungos veiksmai, papildantys nacionalinę politiką, siekiant užkirsti kelią fiziniams ir psichiniams žmonių negalavimams ir šalinant pavojaus fizinei ir psichikos sveikatai šaltinius. Smurtas prieš vaikus kelia grėsmę vaikų fizinei ir psichikos sveikatai, įskaitant dažnai pasitaikančias tarpvalstybines grėsmes. Vaikai yra pažeidžiami piliečiai ir jiems reikia didesnio lygio apsaugos nuo šių grėsmių jų fizinei ir psichikos sveikatai. Smurtas prieš moteris taip pat kelia didelę grėsmę aukų, kurioms reikalinga aukšto lygio apsauga, psichikos ir fizinei sveikatai.

197 straipsnyje leidžiama teikti paramą Sąjungos teisę įgyvendinančioms valstybėms narėms palengvinant informacijos mainus arba remiant mokymo programas. Ši nuostata bus ypač svarbi tokiose srityse kaip pagrindinės teisės, pilietybė ir duomenų apsauga, kuriose nacionalinės institucijos atlieka svarbų vaidmenį.

Siūloma finansavimo veikla bus užtikrintas papildomos Europos naudos ir subsidiarumo principų laikymasis. Didžiausias Sąjungos biudžeto finansavimas skiriamas veiklai, kurios tikslų valstybės narės, veikdamos pavieniui, negali pakankamai pasiekti ir kurioje Sąjungos intervencija galima suteikti papildomos naudos, palyginti su pavieniais valstybių narių veiksmais. Veikla, kuriai taikomas šis reglamentas, prisidedama prie veiksmingo *acquis* taikymo skatinant valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą, didinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą bei kuriant daugiau tinklų ir siekiant teisingai, aiškiai ir nuosekliai visoje Sąjungoje taikyti Sąjungos teisę. Europos Sąjunga turi geresnes nei valstybės narės sąlygas spręsti tarpvalstybinius klausimus ir kurti tarpusavio mokymosi Europos programą. Bus remiamas patikimas analitinis pagrindas remti ir plėtoti politikos sritis. Europos Sąjungos intervencija leidžia nuosekliai vykdyti šią veiklą visoje Sąjungoje ir ja užtikrinama masto ekonomija.

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą – juo neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti Europos lygiu.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Teisių ir pilietybės programai įgyvendinti 2014 m. sausio 1 d. – 2020 m. gruodžio 31 d. skirtas finansinis paketas yra 439 mln. EUR (dabartinėmis kainomis).

5. PAGRINDINIAI PASIŪLYMO ELEMENTAI

Siūlomu požiūriu siekiama finansavimo procedūrų supaprastinimą, kaip to reikalauja visos dalyvaujančios šalys, derinti su labiau į rezultatus orientuotu požiūriu. Toliau pateikiami pagrindiniai šio požiūrio elementai:

– Pasiūlyme apibrėžiami bendrieji ir konkretūs tikslai, kuriuos siekiama įgyvendinti šia programa (3 ir 4 straipsniai), ir veiksmų sritys, kurioms programoje bus skiriamas didžiausias dėmesys (5 straipsnis). Bendraisiais ir konkrečiais tikslais apibūdinama programos taikymo sritis (politikos sritys), tuo tarpu veiklos rūšys yra orientuotos į finansavimą, jie taikomi visoms susijusioms politikos sritims ir jais horizontaliai apibūdinami rezultatai, kuriuos galima pasiekti skyrus finansavimą. Kartu šiais tikslais apibūdinamos sritys, kuriose finansavimu galima iš tikrųjų suteikti papildomos naudos siekiant politinių tikslų. Įgyvendindama šį reglamentą Komisija kasmet nustatys atitinkamų politikos sričių finansavimo prioritetus. Įgyvendinant programą galima pasinaudoti visomis Finansiniame reglamente numatytais finansinėmis priemonėmis. Dalyvauti gali visi juridiniai asmenys, teisiškai įsteigti valstybėse narėse arba programoje dalyvaujančioje trečiojoje šalyje, nenustatant jokių papildomų ribojimų, susijusių su galimybe dalyvauti programoje. Šia struktūra sudaromos sąlygos supaprastinti ir geriau pritaikyti programą prie politikos poreikių ir pokyčių. Be to, ji suteikia tvirtą vertinimo pagrindą, nes konkretūs tikslai yra tiesiogiai susiję su vertinimo rodikliais, kurie išliks vienodi per visą programos trukmę ir bus reguliariai stebimi ir vertinami. Siūloma nenumatyti konkrečios sumos kiekvienai programos politikos sričiai siekiant užtikrinti lankstumą ir geriau įgyvendinti programą.

– Dalyvavimas atviras šioms trečiosioms šalims: EEE šalims, narystės siekiančioms šalims, šalims kandidatėms ir potencialioms šalims kandidatėms. Kitos trečiosios šalys, tiksliau, šalys, kuriose vykdoma Europos kaimynystės politika, gali prisijungti prie programos veiksmų, jei tai tikslinga šių veiksmų atžvilgiu.

– Metiniai programos prioritetai bus apibrėžti metinėje darbo programoje. Kadangi tai susiję su politika grindžiamu pasirinkimu, metinė darbo programa tvirtinama atsižvelgus į valstybių narių komiteto nuomonę taikant patariamąją procedūrą.

– Įgyvendindama programą Komisija gali, remdamasi sąnaudų ir naudos analize, naudotis veikiančia vykdomąja įstaiga, kaip nustatyta 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 58/2003, nustatančiame vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo nustatoma 2014–2020 m. Teisių ir pilietybės programa

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 19 straipsnio 2 dalį, 21 straipsnio 2 dalį, 114, 168, 169 ir 197 straipsnius,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Europos Sąjunga pagrįsta laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms ir teisinės valstybės principais, kurie valstybėms narėms yra bendri. Kiekvieno Sąjungos piliečio teisės įtvirtintos Sutartyje. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, kuri, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, tapo teisiškai privaloma visoje Sąjungoje, įtvirtintos pagrindinės teisės ir laisvės, kuriomis gali naudotis Sąjungoje esantys asmenys. Norint, kad šios teisės taptų tikrove, jos turėtų būti skatinamos ir gerbiamos. Turėtų būti užtikrinama galimybė visapusiškai naudotis šiomis teisėmis ir visos kliūtys turėtų būti pašalintos;
- (2) Stokholmo programoje⁶ dar kartą patvirtinamas laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės plėtros prioritetas ir konkrečiai nurodoma, kad vienas iš jos politikos prioritetų – teisių Europos kūrimas. Finansavimas nurodomas kaip viena svarbiausių priemonių Stokholmo programos politikos prioritetams sėkmingai įgyvendinti;

---

⁶ OL C 115, 2010 5 4, p. 1.

- (3) piliečiai turėtų galėti visapusiškai naudotis Sąjungos pilietybės suteikiamomis teisėmis. Jie turėtų galėti naudotis savo teise laisvai judėti ir gyventi Sąjungoje, teise balsuoti ir kandidatuoti į Europos Parlamentą ir savivaldos rinkimuose, teise į konsulinę apsaugą ir teise teikti peticiją Europos Parlamentui. Jie turėtų laisvai jaustis gyvendami, keliaudami ir dirbdami kitoje valstybėje narėje, žinodami, kad jų teisės yra užtikrinamos, kad ir kurioje Europos Sąjungos vietoje jie atsidurtų;
- (4) piliečiai ir įmonės taip pat turėtų naudotis vidaus rinkos teikiama nauda. Vartotojai turėtų būti pajėgūs naudotis pagal vartotojų teisės aktus suteikiamomis teisėmis, o įmonės turėtų būti skatinamos naudotis laisve užsiimti verslu vidaus rinkoje. Sutarčių ir vartotojų teisės aktais įmonėms ir vartotojams suteikiama galimybė naudotis praktinėmis priemonėmis sprendžiant tarpvalstybines problemas, be to, tai leidžia užtikrinti jiems didesnę pasirinkimo laisvę ir sumažinti jų patiriamas sutarčių su partneriais kitoje valstybėje narėje sudarymo išlaidas, kartu užtikrinant aukšto lygio vartotojų apsaugą;
- (5) kova su diskriminacija dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos ir moterų ir vyrų lygybės skatinimas yra valstybėms narėms bendros vertybės. Kova su visų formų diskriminacija yra nuolatinis tikslas, kurio turi būti siekiama koordinuotais veiksmais, įskaitant finansavimo skyrimą;
- (6) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 8 ir 10 straipsnius į moterų ir vyrų lygybės aspektą ir kovos su diskriminacija tikslus turėtų būti atsižvelgiama įgyvendinant visus programos veiksmus. Siekiant nustatyti, kaip įgyvendinamos programos veiksmais prisidedama sprendžiant lyčių lygybės ir nediskriminavimo klausimus, turėtų būti atliekamas nuolatinis stebėjimas ir vertinimas;
- (7) visos smurto prieš moteris formos pažeidžia pagrindines teises ir sunkiai žaloja sveikatą. Su tokiu smurtu susiduriama visoje Sąjungoje ir siekiant jį panaikinti reikia imtis koordinuotų veiksmų. Imantis kovos su smurtu prieš moteris veiksmų prisidedama prie moterų ir vyrų lygybės skatinimo;
- (8) Sutartyje nustatyta, kad Sąjunga kovodama su diskriminacija skatina užtikrinti vaiko teisių apsaugą pagal Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 3 dalį. Vaikai yra pažeidžiami, visų pirma tie, kurie patiria skurdą, socialinę atskirtį, yra neįgalūs arba atsidūrė konkrečioje padėtyje, kurioje jiems gresia pavojus. Turėtų būti imamasi veiksmų, siekiant skatinti vaiko teises ir prisidėti prie vaikų apsaugos nuo sužalojimų ir smurto, keliančių pavojų jų fizinei arba psichikos sveikatai;
- (9) turėtų būti toliau užtikrinama veiksminga asmens duomenų apsauga atsižvelgiant į nuolatinę technologinę plėtrą ir globalizaciją. Sąjungos duomenų apsaugos teisinė sistema turėtų būti veiksmingai ir nuosekliai taikoma Europos Sąjungoje. Norėdama tai pasiekti Sąjunga turėtų remti valstybių narių veiklą įgyvendinant tą teisinę sistemą;
- (10) Komisijos komunikate dėl strategijos „Europa 2020“⁷ nustatyta pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija. Sąjungoje esančių asmenų teisių rėmimas ir skatinimas, kova su

---

⁷ COM(2010) 2020 galutinis, 2010 3 3.

diskriminacija ir nelygybė ir pilietybės skatinimas prisideda prie strategijoje „Europa 2020“ nustatytų konkrečių tikslų ir pavyzdinių iniciatyvų įgyvendinimo;

- (11) patirtis, įgyta vykdant veiksmus Sąjungos lygmeniu, parodė, kad siekiant šių tikslų praktikoje reikia derinti priemones, įskaitant teisės aktus, politines iniciatyvas ir finansavimą. Finansavimas yra svarbi teisėkūros priemonės papildanti priemonė. Todėl turėtų būti nustatyta finansavimo programa. Komisijos komunikate „Strategijos „Europa 2020“ biudžetas“⁸ pabrėžiamas poreikis racionalizuoti ir supaprastinti Sąjungos finansavimą. Iš esmės supaprastinti finansavimą ir užtikrinti veiksmingą jo valdymą galima mažinant programų skaičių ir racionalizuojant, paprastinant ir derinant finansavimo taisykles ir procedūras;
- (12) atsižvelgiant į poreikį supaprastinti ir veiksmingai valdyti finansavimą, šiuo reglamentu nustatoma Teisių ir pilietybės programa, pagal kurią bus tęsiama ir plėtojama veikla, vykdyta remiantis trimis ankstesnėmis programomis, nustatytomis 2007 m. balandžio 19 d. Tarybos sprendimu 2007/252/EB dėl 2007–2013 m. Pagrindinių teisių ir pilietybės specialiosios programos pagal Pagrindinių teisių ir teisingumo bendrąją programą nustatymo⁹; 2007 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 779/2007/EB, 2007–2013 m. laikotarpiui nustatančiu smurto prieš vaikus, jaunimą ir moteris prevencijos ir kovos su juo bei aukų ir rizikos grupių apsaugos specialiąją programą („Daphne III“ programa) – Bendrosios programos Pagrindinės teisės ir teisingumas dalį¹⁰, ir 2006 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 1672/2006/EB, nustatančio Bendrijos užimtumo ir socialinio solidarumo programą – „Progress“¹¹, skirsniais „Lyčių lygybė“ ir „Kova su diskriminacija ir įvairovė“;
- (13) Komisijos komunikatuose „ES biudžeto peržiūra“¹² ir „Strategijos „Europa 2020“ biudžetas“ pabrėžiama, kad labai svarbu visų pirma finansuoti tuos veiksmus, kurie turi aiškia papildomą Europos naudą, t. y. veiksmus, kurie dėl Sąjungos intervencijos gali suteikti papildomos naudos, palyginti su pavienių valstybių narių veiksmais. Veiksmais, kuriems taikomas šis reglamentas, reikėtų prisidėti prie valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo didinimo, tarpvalstybinio bendradarbiavimo skatinimo ir tinklų kūrimo ir siekio teisingai, aiškiai ir nuosekliai taikyti Sąjungos teisę. Finansavimo priemonė taip pat turėtų padėti siekiant užtikrinti tikras ir geresnes visų susijusių asmenų žinias apie Sąjungos teisę ir politikos sritis ir užtikrinti patikimą analitinį pagrindą remti ir plėtoti Sąjungos teisės aktus ir politikos sritis. Sąjungos intervencija leidžia vykdyti šią veiklą nuosekliai visoje Sąjungoje ir prisideda prie masto ekonomijos. Be to, Europos Sąjunga turi geresnes nei valstybės narės sąlygas spręsti tarpvalstybinio pobūdžio klausimus ir sukurti tarpusavio mokymosi Europos programą;
- (14) siekiant įgyvendinti patikimo finansų valdymo principą, šiame reglamente turėtų būti numatytos tinkamos jo taikymo vertinimo priemonės. Šiuo tikslu jame turėtų būti apibrėžiami bendrieji ir konkretūs tikslai. Siekiant išmatuoti šių konkrečių tikslų pasiekimo lygį, turėtų būti nustatytas rodiklių, kurie būtų taikomi per visą programą, rinkinys;

⁸ COM(2011) 500, 2011 6 29.

⁹ OL L 110, 2007 4 27, p. 33 ir klaidų ištaisymas, OL L 141, 2007 6 2.

¹⁰ OL L 173, 2007 7 3, p. 19.

¹¹ OL L 315, 2006 11 15, p.1.

¹² COM(2010) 700, 2010 10 19.

- (15) šiuo reglamentu daugiametei programai nustatomas finansinis paketas, kuris biudžeto valdymo institucijai kasmetinės biudžeto rengimo procedūros metu yra svarbiausias orientacinis dydis, kaip apibrėžta XX Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo 17 punkte;
- (16) šis reglamentas turėtų būti įgyvendinamas visiškai laikantis XX Reglamento (ES, Euratomas) Nr. XX/XX dėl Europos Sąjungos metiniam biudžetui taikomų finansinių taisyklių. Įgyvendinant šį reglamentą visų pirma turėtų būti naudojamosi minėtame reglamente nustatytomis supaprastinimo priemonėmis. Be to, kriterijai, kurie naudojami nustatant remtinus veiksmus, turėtų padėti paskirstyti turimus finansinius išteklius taip, kad jais būtų finansuojami veiksmai, turintys didžiausią poveikį siekiant politinio tikslo;
- (17) Komisijai reikėtų suteikti įgyvendinimo įgaliojimus priimti metines darbo programas. Komisija šiais įgaliojimais turėtų naudotis vadovaudamasi 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai¹³. Atsižvelgiant į atitinkamas metines sumas, poveikis biudžetui gali būti laikomas neesminiu. Todėl turėtų būti taikoma patariamoji procedūra;
- (18) siekiant užtikrinti veiksmingą Sąjungos biudžeto lėšų paskirstymą, turėtų būti siekiama įgyvendinamų programų, kuriomis remiamos tarpusavio ryšiais susietos politikos sritys, nuoseklumas, papildomumas ir sąveika, visų pirma tarp šios programos ir Teisingumo programos, nustatytos XX Reglamentu (ES) Nr. XX/XX¹⁴, programos „Europa piliečiams“, nustatytos XX Reglamentu (ES) Nr. XX/XX¹⁵ ir vidaus reikalų, užimtumo ir socialinių reikalų, sveikatos ir vartotojų apsaugos, švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto, informacinės visuomenės, plėtros, visų pirma Pasirengimo narystei pagalbos priemonės¹⁶ ir fondų, veikiančių pagal bendrą strateginę programą (CSF fondai), srityse įgyvendinamų programų;
- (19) Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti proporcingomis priemonėmis saugomi per visą išlaidų ciklą, įskaitant pažeidimų prevenciją, nustatymą ir tyrimą, prarastų, neteisingai išmokėtų ar netinkamai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, kai tinkama, sankcijas. Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) turėtų būti suteikti įgaliojimai Reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96¹⁷ nustatyta tvarka atlikti ūkinės veiklos vykdytojų tyrimus ir patikrinimus vietoje, siekiant nustatyti sukčiavimo, korupcijos arba bet kurios kitos neteisėtos veiklos, susijusios su programos finansavimu ir turinčios neigiamą poveikį Sąjungos finansiniams interesams, atvejus;
- (20) kadangi šio reglamento tikslo – prisidėti prie erdvės, kurioje skatinamos ir saugomos Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nustatytos asmenų teisės, sukūrimo – pakankamai gerai valstybės narės pasiekti negali ir šio tikslo geriau siekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

---

¹³ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

¹⁴ OL L XX, XXXX XX XX, p. XX.

¹⁵ OL L XX, XX, p. XX.

¹⁶ OL L XX, XX, p. XX.

¹⁷ OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis *Programos nustatymas ir trukmė*

1. Šiuo reglamentu nustatoma Europos Sąjungos teisių ir pilietybės programa, toliau vadinama programa.
2. Programa įgyvendinama 2014 m. sausio 1 d. – 2020 m. gruodžio 31 d.

2 straipsnis *Papildoma Europos nauda*

Programa finansuojami papildomos Europos naudos turintys veiksmai. Tuo tikslu Komisija užtikrina, kad finansavimui atrinktais veiksmais būtų siekiama sukurti papildomos Europos naudos turinčius rezultatus, ir tikrina, ar pasiekus galutinius pagal programą finansuojamų veiksmų rezultatus iš tikrųjų suteikta papildoma Europos nauda.

3 straipsnis *Bendrieji tikslai*

Bendrasis programos tikslas – prisidėti prie erdvės, kurioje skatinamos ir saugomos Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nustatytos asmenų teisės, sukūrimo.

4 straipsnis *Konkretūs tikslai*

1. Siekiant 3 straipsnyje nurodyto bendrojo tikslo, programoje nustatomi šie konkretūs tikslai:
  - a) padėti gerinti galimybes naudotis Sąjungos pilietybės suteikiamomis teisėmis;
  - b) skatinti veiksmingai įgyvendinti nediskriminavimo dėl lyties, rasės arba etninės kilmės, religijos arba įsitikinimų, negalios, amžiaus arba lytinės orientacijos, principus, įskaitant moterų ir vyrų lygybės, neįgalių asmenų ir pagyvenusių žmonių teisių skatinimą;
  - c) padėti užtikrinti aukšto lygio asmens duomenų apsaugą;
  - d) didinti pagarbą vaiko teisėms;
  - e) sudaryti sąlygas vartotojams ir įmonėms patikimai prekiauti ir pirkti vidaus rinkoje užtikrinant pagal Sąjungos vartotojų teisės aktus suteikiamas teises ir remiant laisvę užsiimti verslu vidaus rinkoje sudarant tarpvalstybinius sandorius.
2. Rodikliai, naudojami siekiant išmatuoti 1 dalyje nurodytų konkrečių tikslų pasiekimo lygį, *inter alia*, apima Europos gyventojų supratimą apie tai, ar šios teisės gerbiamos, jomis naudojamos ir jos užtikrinamos, ir skundų skaičių.

5 straipsnis
Veiksmai

1. Pagal 3 ir 4 straipsniuose nustatytus tikslus įgyvendinant programos veiksmus didžiausias dėmesys skiriamas veiksams šiose srityse:
  - a) visuomenės informuotumo ir žinių apie Sąjungos teisę ir politikos sritis didinimas;
  - b) Sąjungos teisės ir politikos sričių įgyvendinimo valstybėse narėse rėmimas;
  - c) tarpvalstybinio bendradarbiavimo skatinimas ir visų dalyvaujančių suinteresuotųjų šalių tarpusavio pažinimo ir pasitikėjimo didinimas;
  - d) žinių ir supratimo apie galimus klausimus, turinčius įtakos naudojantis teisėmis ir principais, užtikrinamais Sutartimi, Pagrindinių teisių chartija ir antrine Sąjungos teise, gerinimas, siekiant užtikrinti įrodymais pagrįstos politikos formavimą ir teisės aktų leidybą.

2. Pagal programą, *inter alia*, finansuojamos toliau nurodytos veiksmų rūšys:
  - a) analitinė veikla, pvz., duomenų ir statistikos rinkimas; bendrų metodikų ir atitinkamais atvejais – rodiklių arba gairių tobulinimas; tyrimai, moksliniai tyrimai, analizė ir apklausos; vertinimai ir poveikio vertinimai; vadovų, ataskaitų ir mokomosios medžiagos rengimas bei skelbimas; ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę ir jų taikymo bei Sąjungos politikos įgyvendinimo stebėjimas ir vertinimas; praktiniai užsiėmimai, seminarai, ekspertų susitikimai, konferencijos;
  - b) mokymo veikla, pvz., darbuotojų mainai, praktiniai užsiėmimai, seminarai, mokytojų mokymo renginiai, internetinių ir kitokių mokymo modulių tobulinimas;
  - c) tarpusavio mokymosi, bendradarbiavimo, informuotumo didinimo ir informacijos sklaidos veikla, pvz., gerosios patirties, novatoriškų metodų ir patirties nustatymas bei mainai, tarpusavio peržiūros ir tarpusavio mokymosi organizavimas; konferencijų ir seminarų organizavimas; informuotumo didinimo ir informacinių kampanijų, žiniasklaidos kampanijų ir renginių organizavimas, įskaitant Europos Sąjungos politikos prioritetų koordinuotą komunikacijos veiklą; informacijai ir programos rezultatams skirtos medžiagos rinkimas ir skelbimas; informacinių ir ryšių technologijų sistemų ir priemonių tobulinimas, naudojimas ir priežiūra;
  - d) parama pagrindiniams dalyviams, pvz., parama valstybėms narėms įgyvendinant Sąjungos teisę ir politiką; parama pagrindiniams Europos lygmens tinklams, kurių veikla susijusi su programos tikslų įgyvendinimu; specializuotų įstaigų ir organizacijų, nacionalinių, regioninių ir vietos institucijų tinklų kūrimas Europos lygmeniu; ekspertų tinklų finansavimas; Europos lygmens stebėjimo centrų finansavimas.

6 straipsnis
Dalyvavimas

1. Galimybe dalyvauti programoje gali pasinaudoti visos viešos ir (arba) privačios įstaigos ir juridiniai asmenys, teisiškai įsteigti:
  - a) valstybėse narėse;
  - b) ELPA šalyse, kurios yra EEE susitarimo susitariančiosios šalys, laikantis EEE susitarime nustatytų sąlygų;
  - c) narystės siekiančiose šalyse, šalyse kandidatėse ir potencialiose šalyse kandidatėse, laikantis bendrųjų principų ir sąlygų, nustatytų su šiomis šalimis sudarytuose susitarimuose dėl jų dalyvavimo Sąjungos programose.
2. Viešos ir (arba) privačios įstaigos ir juridiniai asmenys, teisiškai įsteigti kitose trečiojoje šalyse, tiksliau, šalyse, kuriose vykdoma Europos kaimynystės politika, gali prisijungti prie programos veiksmų, jei tai tikslinga šių veiksmų atžvilgiu.
3. Pagal programą Komisija gali bendradarbiauti su tarptautinėmis organizacijomis, veikiančiomis programos finansuojamose srityse, pvz., Europos Taryba, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (OECD) ir Jungtinėmis Tautomis. Šios tarptautinės organizacijos gali dalyvauti programoje.

7 straipsnis
Biudžetas

1. Programai įgyvendinti skirtas finansinis paketas yra 439 mln. EUR.
2. Šiai programai skirta finansavimo suma taip pat gali būti naudojama padengti išlaidoms, susijusioms su parengiamąja, stebėjimo, kontrolės, audito ir vertinimo veikla, kuri yra reikalinga programai valdyti ir joje nustatytiems tikslams pasiekti; visų pirma su tyrimais, ekspertų susitikimais, informavimo ir publikavimo veikla, įskaitant Europos Sąjungos politikos prioritetų koordinuotą komunikacijos veiklą, kiek ji susijusi su bendraisiais šio reglamento tikslais, taip pat išlaidoms, susijusioms su IT tinklais, skirtais daugiausia informacijai apdoroti ir ja keistis, taip pat visoms kitoms techninės ir administracinės pagalbos išlaidoms, kurias Komisija gali patirti valdydama programą.
3. Metinius asignavimus tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydamą XX Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. XX/XX, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa, nustatytų ribų.

8 straipsnis
Įgyvendinimo priemonės

1. Komisija įgyvendina Sąjungos finansinę paramą laikydamosi XX Reglamento (ES, Euratomas) Nr. XX/XX dėl Europos Sąjungos metiniam biudžetui taikomų finansinių taisyklių.

2. Siekdama įgyvendinti programą Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato metines darbo programas. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 9 straipsnio 2 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą.
3. Metinėse darbo programose nustatomos joms įgyvendinti reikalingos priemonės, kvietimų teikti paraiškas prioritetai ir visi kiti elementai, kurių reikalaujama pagal XX Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. XX/XX dėl Europos Sąjungos metiniam biudžetui taikomų finansinių taisyklių.

9 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Šis komitetas – tai komitetas, apibrėžtas Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

10 straipsnis
Papildomumas

1. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, užtikrina bendrą nuoseklumą, papildomumą ir sąveiką su kitomis Sąjungos priemonėmis, *inter alia*, su Teisingumo programa, programa „Europa piliečiams“ ir vidaus reikalų, užimtumo ir socialinių reikalų, sveikatos ir vartotojų apsaugos, švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto, informacinės visuomenės, plėtros, visų pirma Pasirengimo narystei pagalbos priemonės ir fondų, veikiančių pagal bendrą strateginę programą (CSF fondai), srityse įgyvendinamomis programomis.
2. Programos ištekliais gali būti dalijamasi su kitomis Sąjungos priemonėmis, visų pirma Teisingumo programa, siekiant įgyvendinti veiksmus, atitinkančius abiejų programų tikslus. Veiksmas, kuriam skirtas programos finansavimas, taip pat gali būti finansuojamas Teisingumo programos lėšomis, jeigu abiejų programų lėšomis nėra finansuojama ta pati veikla.

11 straipsnis
Sąjungos finansinių interesų apsauga

1. Komisija tinkamomis priemonėmis užtikrina, kad vykdant pagal šį reglamentą finansuojamus veiksmus Sąjungos finansiniai interesai būtų saugomi taikant prevencines kovos su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veika priemones, atliekant veiksmingus patikrinimus ir, jei nustatoma pažeidimų, atgaunant nepagrįstai sumokėtas sumas ir prireikus skiriant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas.
2. Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų pagal programą, dokumentų auditą ir auditą vietoje.

Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali, laikydamasi Reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 nustatytų procedūrų, atlikti ūkinės veiklos vykdytojų, tiesiogiai arba netiesiogiai

susijusių su tokiu finansavimu, patikrinimus ir inspektavimą vietoje, siekdama nustatyti, ar vykdant dotacijos susitarimą, dotacijos sprendimą ar sutartį dėl Sąjungos lėšų skyrimo nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veikos atvejų.

Nepažeidžiant pirmos ir antros pastraipų nuostatų, bendradarbiavimo susitarimuose su trečiosiomis šalimis bei tarptautinėmis organizacijomis ir dotacijų susitarimuose, dotacijų sprendimuose ir sutartyse, sudaromose įgyvendinant šį reglamentą, Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti tokį auditą, patikrinimus ir inspektavimą vietoje.

12 straipsnis *Stebėjimas ir vertinimas*

1. Komisija reguliariai stebi programą siekdama sekti pagal ją įgyvendinamų veiksmų, kurie vykdomi 5 straipsnio 1 dalyje nurodytose veiksmų srityse, eigą ir 4 straipsnyje nurodytų konkrečių tikslų pasiekimo lygį. Stebint programą taip pat naudojamos priemonės, padedančios įvertinti, kaip įgyvendinant programos veiksmus sprendžiami lyčių lygybės ir kovos su diskriminacija klausimai. Prireikus rodikliai turėtų būti išskaidomi pagal lytį, amžių ir negalią.
2. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai teikia:
  - a) tarpinę vertinimo ataskaitą ne vėliau kaip iki 2018 m. vidurio;
  - b) *ex post* vertinimo ataskaitą.
3. Tarpinio vertinimo ataskaitoje pateikiama informacija apie programos tikslų pasiekimo lygį, lėšų naudojimo veiksmingumą ir papildomą Europos naudą siekiant nustatyti, ar finansavimą srityse, kuriose įgyvendinama programa, po 2020 m. reikia atnaujinti, pakeisti ar sustabdyti. Joje taip pat turi būti aptariamos visos programos supaprastinimo galimybės, jos vidinis ir išorinis nuoseklumas, taip pat visų jos tikslų ir veiksmų aktualumas. Joje atsižvelgiama į 13 straipsnyje nurodytų programų *ex post* vertinimų rezultatus.
4. *Ex post* vertinimo ataskaitoje pateikiama informacija apie ilgalaikius programos padarinius ir jos rezultatų tvarumą siekiant turėti tam tikrą pagrindą, kai bus priimamas sprendimas dėl vėlesnės programos.

13 straipsnis *Pereinamojo laikotarpio priemonės*

Veiksmai, kuriuos pradėta įgyvendinti iki 2014 m. sausio 1 d. remiantis Sprendimu 2007/252/EB, Sprendimu 779/2007/EB arba Sprendimu 1672/2006/EB 4 skirsniu „Kova su diskriminacija ir įvairovė“ ir 5 skirsniu „Lyčių lygybė“, toliau reglamentuojami tų sprendimų nuostatomis, kol bus užbaigti. Atsižvelgiant į tuos veiksmus, nuorodos į komitetus, pateiktos Sprendimo 2007/252/EB 10 straipsnyje, Sprendimo 779/2007/EB 10 straipsnyje ir Sprendimo 1672/2006/EB 13 straipsnyje, suprantamos kaip nuorodos į šio reglamento 9 straipsnyje nurodytą komitetą.

14 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja 20-ą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

PRIEDAS

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Tikslas (-ai)
- 1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.6. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.7. Numatomas (-i) valdymo metodas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-s)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
  - 3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė
  - 3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams
  - 3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams
  - 3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa
  - 3.2.5. Trečiųjų šalių finansinis įnašas
- 3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. Teisių ir pilietybės programa, pasiūlymas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje¹⁸

33 antraštinė dalis – Teisingumas

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**
- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus¹⁹**
- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**
- Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslai

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Programa siekiama prisidėti prie laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės plėtros skatinant ir remiant veiksmingą Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje numatytą teisių Europos įgyvendinimą. Tai visų pirma apima Europos pilietybės suteikiamas teises, nediskriminavimo dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos principus ir moterų ir vyrų lygybę, neįgalių asmenų ir pagyvenusių žmonių teises, teisę į asmens duomenų apsaugą, vaiko teises, vartotojų teises ir laisvę užsiimti verslu vidaus rinkoje palengvinant tarpvalstybinius sandorius.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla

Konkretūs tikslai

Siekiant pirmiau paminėto bendrojo tikslo programoje nustatomi šie konkretūs tikslai:

- a) padėti gerinti galimybes naudotis Sąjungos pilietybės suteikiamomis teisėmis;

¹⁸ VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

¹⁹ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 49 straipsnio 6 dalies a arba b punkte.

b) skatinti veiksmingai įgyvendinti nediskriminavimo dėl lyties, rasės arba etninės kilmės, religijos arba įsitikinimų, negalios, amžiaus arba lytinės orientacijos, principus, įskaitant moterų ir vyrų lygybės, neįgalių asmenų ir pagyvenusių žmonių teisių skatinimą;

c) padėti užtikrinti aukšto lygio asmens duomenų apsaugą;

d) didinti pagarbą vaiko teisėms;

e) sudaryti sąlygas vartotojams ir įmonėms patikimai prekiauti ir pirkti vidaus rinkoje užtikrinant pagal Sąjungos vartotojų teisės aktus suteikiamas teises ir remiant laisvę užsiimti verslu vidaus rinkoje sudarant tarpvalstybinius sandorius.

Atitinkama VGV / VGB veikla

VGB 33 02 ir 33 06.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų turėti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Pasiūlymu bus prisidėta prie *acquis* įgyvendinimo, sudarius sąlygas Sąjungos piliečiams ir įmonėms visapusiškai naudotis galiojančiais teisės aktais. Jie bus geriau informuoti apie savo teises, o valstybės narės ir suinteresuotosios šalys turės geresnes informacijos, susijusios su gerą patirtimi, mainų ir tarpusavio bendradarbiavimo priemonės. Pasiūlymo rezultatai paramos gavėjams ir tikslinėms grupėms išsamiau aprašomi poveikio vertinimo 4.1.2 skirsnyje.

Be to, siūlomi finansavimo programų pakeitimai turės aiškų naudingą poveikį būsimiems finansinės paramos valdymo procesams. Visų pirma programose būtų taikomas integruotas požiūris į su paraiškėmis susijusius procesus, reikalingus pateikti dokumentus ir IT sistemas, kurios turės būti naudojamos. Tai savaime leis faktiškai sutaupyti laiko, nes daugumai suinteresuotųjų šalių, veikiančių srityse, kurioms taikomos kai kurios dabartinės kartos programos, neberekėtų perprasti skirtingų reikalavimų ir jos galėtų didesnę dėmesį skirti turinio ir kokybės požiūriu geresniems pasiūlymams rengti.

Be to, dėl suderinto ir supaprastinto bendro projektų atrankos proceso smarkiai sumažėtų laikotarpis nuo paraiškų pateikimo iki rezultatų gavimo ir todėl trumpiau truktų neapibrėžta paraišką teikiančios organizacijos padėtis. Taip būtų suteikta papildomos naudos projektams, nes laikas nuo jų koncepcijos sukūrimo iki jų pradžios gerokai sutrumpėtų ir todėl juose būtų daug veiksmingiau atsižvelgiama į konkrečius poreikius, kuriuos šiais projektais siekiama patenkinti laikantis ES politikos prioritetų.

1.4.4. *Rezultatų ir poveikio rodikliai*

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Rodikliai, naudojami siekiant išmatuoti pirmiau minėtų konkrečių tikslų pasiekimo lygį, *inter alia*, apima Europos gyventojų supratimą apie tai, ar šios teisės gerbiamos, jomis naudojamos ir jos užtikrinamos, ir skundų skaičių.

Teisingumo generalinis direktoratas neturi pakankamai informacijos apie dabartinę padėtį, kad galėtų nustatyti reikšmingus ilgalaikius arba vidutinės trukmės tikslus, tačiau prieš pradėdamas įgyvendinti programą Teisingumo generalinis direktoratas stengsis surinkti daugiau informacijos apie dabartinę padėtį, kad būtų galima nustatyti gaires ir tikslus.

1.5. **Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas**

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai*

Kadangi teisės aktai yra pagrindinė Sąjungos tikslų teisių ir pilietybės srityje įgyvendinimo priemonė, ji turi būti papildoma kitomis priemonėmis. Šiuo atveju finansavimas atlieka svarbų vaidmenį. Finansavimu visų pirma turėtų būti prisidėta prie veiksmingesnio teisės aktų ir tiesiogiai Sutartyje nustatytų teisių užtikrinimo didinant piliečių, specialistų ir suinteresuotųjų šalių žinias, informuotumą ir gebėjimus, kai remiamas:

- informacijos teikimas ir visuomenės informuotumo didinimas, įskaitant paramą nacionalinėms ir Europos kampanijoms, skirtoms informuoti žmones apie jų teises, kurios užtikrinamos ES teisėje, ir tai, kaip jas užtikrinti praktikoje;

- teisės specialistų (pvz., teisėjų ir prokurorų) ir kitų specialistų mokymas ir kompetencijos didinimas siekiant aprūpinti juos priemonėmis, kurias taikant ES teises ir politikos sritis būtų galima veiksmingai įgyvendinti praktikoje.

Finansavimas taip pat atlieka pagrindinį vaidmenį skatinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir didinant tarpusavio pasitikėjimą, kai:

- stiprinami tinklai, t. y. padedama visoje ES veikiančioms organizacijoms rengti būsimas iniciatyvas šioje srityje, taip pat skatinama nuosekliai jas įgyvendinti visoje Europoje;

- tarpvalstybiniu lygmeniu bendradarbiaujama vykdymo srityje, pvz., sukuriant įspėjimo apie vaiko dingimą sistemas, koordinuojant operatyvinę ir tarpvalstybinę kovos su narkotikais bendradarbiavimo veiklą.

Be to, finansavimas turėtų būti skiriamas:

- moksliniams tyrimams, analizei ir kitokiai paramos veiklai siekiant suteikti įstatymų leidėjui aiškia ir išsamią informaciją apie problemas ir faktinę padėtį. Šios veiklos rezultatai suteiks informacijos tobulinant ir įgyvendinant ES politiką ir užtikrinant, kad ji būtų pagrįsta įrodymais, turėtų aiškius tikslus ir tinkamą struktūrą.

1.5.2. Papildoma ES dalyvavimo nauda

Skiriant finansavimą pagal Teisių ir pilietybės programą didžiausias dėmesys skiriamas veiklai, kurią atliekant ES intervencija galima suteikti papildomos naudos, palyginti su pavienių valstybių narių veiksmams. Veikla, kuriai taikomas šis reglamentas, prisidedama prie veiksmingo *acquis* taikymo skatinant valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą, didinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą bei kuriant daugiau tinklų ir siekiant teisingai, aiškiai ir nuosekliai visoje Sąjungoje taikyti Sąjungos teisę. Tik veikiant Sąjungos lygmeniu galima užtikrinti koordinuotą veiklą, kuri gali būti įgyvendinama visose valstybėse narėse. Europos Sąjunga turi geresnes nei valstybės narės sąlygas spręsti tarpvalstybinius klausimus ir kurti tarpusavio mokymosi Europos programą. Be Sąjungos paramos suinteresuotosios šalys būtų linkusios panašias problemas spręsti pavieniui ir nekoordinuotai. Bendradarbiaudamos ir kurdamos tarpusavio tinklus jos galės dalytis gerąja patirtimi, visų pirma skirtingose valstybėse narėse taikomais novatoriškais ir integruotais metodais. Šios veiklos dalyviai tuomet veiks kaip tarpininkai atitinkamoje savo profesinės veiklos srityje ir savo valstybėse narėse platesniu mastu skleis gerąją patirtį.

Bus remiamas patikimas analitinis pagrindas remti ir plėtoti politikos sritis. Europos Sąjungos intervencija leidžia nuosekliai vykdyti šią veiklą visoje Sąjungoje ir ja užtikrinama masto ekonomija. Nacionaliniu finansavimu nebūtų pasiekti tokie patys rezultatai, dėl jo tik atsirastų suskaidytas ir ribotas požiūris, kuriame nebūtų atsižvelgiama į visos Europos Sąjungos poreikius.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Atlikus šiuo metu teisių ir pilietybės srityje įgyvendinamų programų laikotarpio vidurio vertinimus paaiškėjo, kad programos iš esmės yra veiksmingos, bet taip pat buvo atskleista keletas problemų, pvz., nenuoseklus daugybės mažos apimties projektų, turinčių ribotą poveikį, finansavimas (pranc. *saupoudrage*). Nors finansavimas skiriamas daugybei projektų, nėra subalansuoto geografinio pasiskirstymo tarp finansavimą gaunančių organizacijų. Laikotarpio vidurio vertinimuose pripažįstama, kad reikėtų labiau stengtis geriau skleisti finansuojamos veiklos rezultatus ir padarinius bei geriau juos išnaudoti. Didesnė sklaida neatsiejama nuo geresnio vertinimo ir stebėjimo. Veiksmingumo požiūriu laikotarpio vidurio vertinimai ir viešos konsultacijos atskleidė sudėtingas biurokratinės procedūras, su kuriomis susiduria pareiškėjai. Administraciniu požiūriu dėl pagausėjusių procedūrų, naudojamų skirtingose programose, sukuriama didelė administracinė našta Komisijai. Dėl pagausėjusių procedūrų ir didelės administracinės naštos procedūros ilgiau trunka. Sujungus programas būtų išspręstas šis klausimas ir sukurta programų sąveika.

1.5.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Programa siekiama sąveikos, nuoseklumo ir papildomumo su kitomis Sąjungos priemonėmis, *inter alia*, su Teisingumo programa ir vidaus reikalų, užimtumo, sveikatos ir vartotojų apsaugos, švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto, ryšių, informacinės visuomenės, plėtros, visų pirma Pasirengimo narystei pagalbos priemonės ir fondų, veikiančių pagal bendrą strateginę programą (CSF fondai), srityse įgyvendinamomis programomis. Šių kitų programų veiklos dubliavimo bus išvengta, o siekiant visoms programoms bendrų tikslų gali būti dalijamasi Teisingumo programos ir Teisių ir pilietybės programos ištekliais.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**

- Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.
- Finansinis poveikis nuo 2014 m. iki 2020 m. ir vėliau

Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**

- Įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visavertis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)²⁰

Komisijos vykdomas **tiesioginis centralizuotas valdymas**

Netiesioginis centralizuotas valdymas, vykdymo užduotis perduodant:

- vykdomosioms įstaigoms
- Bendrijų įsteigtoms įstaigoms²¹
- nacionalinėms viešojo sektoriaus arba viešąsias paslaugas teikiančioms įstaigoms
- asmenims, atsakingiems už konkrečių veiksmų vykdymą pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį ir nurodytiems atitinkamame pagrindiniame teisės akte, apibrėžtame Finansinio reglamento 49 straipsnyje

Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis

Decentralizuotas valdymas kartu su trečiosiomis šalimis

Jungtinis valdymas kartu su tarptautinėmis organizacijomis (*kaip nurodyta toliau*)

Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skylyje.

Pastabos

Galimybė naudotis veikiančia vykdomąja įstaiga visiškai arba iš dalies įgyvendinant programą paaiškinama aiškinamajame memorandume. Šiame etape šiuo klausimu nepriimtas joks sprendimas ir jokia sąnaudų ir naudos analizė nebuvo atlikta, tačiau galimybė neatmetama.

²⁰ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

²¹ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 185 straipsnyje.

Jungtinis valdymas yra kita galimybė, kuri galėtų būti numatyta ateityje. Tai visų pirma susiję su 6 straipsnio 2 dalyje nurodytomis tarptautinėmis organizacijomis: Europos Taryba, Jungtinėmis Tautomis ir OECD.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Pasiūlyme nustatytos stebėjimo ir vertinimo pareigos. Pasiekimai, susiję su konkrečiais uždaviniais, bus reguliariai stebimi remiantis pasiūlyme nustatytais rodikliais.

Be to, ne vėliau kaip iki 2018 m. vidurio Komisija pateiks programos tikslų pasiekimo lygio, išteklių naudojimo veiksmingumo ir programos suteikiamos papildomos Europos naudos tarpinę vertinimo ataskaitą. Ilgalaikio poveikio ir programos padarinių tvarumo *ex post* vertinimas bus atliktas baigiant programą.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Teisingumo generalinis direktoratas nesusidūrė su didele išlaidų programų klaidų rizika. Tai matyti iš pastarųjų metų Audito Rūmų ataskaitų, kuriose nenustatyta didelių klaidų, ir Teisingumo generalinio direktorato (buvusio Teisingumo, laisvės ir saugumo generalinio direktorato) metinių veiklos ataskaitų, kuriose neaptiktųjų klaidų buvo ne daugiau kaip 2 proc. (išskyrus vienintelę išimtį „Daphne“ programoje 2009 m.).

Nustatytos šios pagrindinės rizikos rūšys:

– blogos atrinktų projektų kokybės ir projekto prasto techninio įgyvendinimo rizika, dėl kurios mažėja programų poveikis (dėl netinkamų atrankos procedūrų – kompetencijos stokos arba nepakankamo stebėjimo rizika);

– neveiksmingo arba neekonomiško skirtų lėšų, tiek susijusių su dotacijomis (sudėtingas tinkamų finansuoti faktinių išlaidų gražinimas ir ribotos galimybės tinkamas finansuoti išlaidas tikrinti remiantis dokumentais), tiek susijusių su pirkimais (kartais mažai ekonominės veiklos vykdytojų turi reikiamų atitinkamos srities žinių, dėl to neįmanoma palyginti siūlomų kainų), naudojimo rizika;

– rizika, susijusi su (ypač) mažesnių organizacijų gebėjimu veiksmingai kontroliuoti išlaidas ir užtikrinti operacijų skaidrumą;

– Komisijos reputacijai kylanti rizika, jei atskleidžiami sukčiavimo atvejai ar nusikaltimai; dėl gana gausių rangovų ir paramos gavėjų, kurių kiekvienas taiko savą, neretai gana mažo masto kontrolės sistemą, įvairovės pasitikėjimą kelia tik dalis trečiųjų šalių vidaus kontrolės sistemų.

Tikimasi, kad tokia rizika sumažės geriau apibrėžiant pasiūlymų tikslus ir atsižvelgiant į supaprastintas nuostatas, įtrauktas į kas trejus metus atliekamą Finansinio reglamento peržiūrą.

2.2.2. Numatomas (-i) kontrolės metodas (-ai)

Vidaus kontrolės sistemos aprašymas

Ateities programai numatyta kontrolės sistema – dabartinės kontrolės sistemos tęsinys. Ją sudaro keturios skirtingos sudedamosios dalys: programos valdymo skyriaus atliekama veiklos priežiūra, centrinio biudžeto ir kontrolės skyriaus atliekama *ex ante* kontrolė (finansinė patikra), vidaus viešųjų pirkimų komitetas (JPC), *ex post* dotacijų kontrolė ir vidaus audito skyriaus ir (arba) vidaus audito tarnybos atliekami auditai.

Programų valdymo skyrius atlieka visų sandorių *ex ante* patikrą, o biudžeto ir kontrolės skyrius atlieka šių sandorių finansinę patikrą (išskyrus nedidelės rizikos išankstinį finansavimą). Dotacijų atveju prašymai kompensuoti išlaidas yra išsamiai tikrinami ir prireikus remiantis rizikos vertinimu prašoma pateikti patvirtinamuosius dokumentus. Visos atviros ir ribotos viešųjų pirkimų procedūros ir visos derybų būdu vykdomos procedūros, kurių vertė didesnė nei 60 000 EUR, yra pateikiamos vidaus viešųjų pirkimų komitetui patikroms atlikti prieš patvirtinant sprendimą dėl laimėtojo.

Ex post kontrolės sritis taikoma „nustatymo strategijai“, kurios tikslas – nustatyti maksimalų anomalijų skaičių siekiant atgauti nepagrįstai išmokėtas sumas. Remiantis šia strategija auditai atliekami keliuose projektuose, kurie iš esmės būna atrinkti remiantis rizikos analize.

Kontrolės mechanizmų sąnaudos ir nauda

Atsižvelgdami į apytikslius apskaičiavimus manome, kad 50–70 proc. visų darbuotojų, dalyvaujančių valdant dabartines finansines programas, vykdo kontrolės funkcijas plačiąja prasme (nuo paramos gavėjų arba rangovų atrankos iki audito rekomendacijų įgyvendinimo). Tam reikalingų išlaidų dydis svyruoja nuo 2,1 mln. EUR (50 proc. 2014 m. išlaidų žmogiškiesiems ištekliams, nurodytiems 3.2.3 skirsnyje) iki 3,2 mln. EUR (70 proc. 2020 m. išlaidų žmogiškiesiems ištekliams, nurodytiems 3.2.3 skirsnyje). Be to, *ex post* auditams atlikti samdant išorės audito įmones kasmet išleidžiama vidutiniškai 75 000–100 000 EUR suma, kuri finansuojama iš asignavimų administracinei pagalbai. Šios išlaidos sudaro 6–4 proc. bendro programos biudžeto ir per septynerių metų laikotarpį sumažėja, nes metiniai asignavimai 2014–2020 m. iš esmės padidėja, o išlaidos kontrolei išlieka gana stabilios.

Dėl *ex ante* ir *ex post* kontrolės derinimo, taip pat dokumentų patikrų ir vietoje atliekamo audito pastaraisiais metais kiekybiškai įvertinamas likutinis klaidų lygis buvo mažesnis nei 2 proc., išskyrus vieną išimtį „Daphne“ programoje 2009 m., kurioje klaidų lygis šiek tiek viršijo 2 proc. Ši problema buvo išspręsta po metų padidinus vietoje atliekamos *ex post* kontrolės dažnumą. Atliekant šią kontrolę šioje programoje nustatytos ir ištaisytos likusios klaidos. Todėl, Teisingumo generalinio direktorato nuomone, vidaus kontrolės sistema, taip pat jos išlaidos yra tinkamos siekiant užtikrinti žemą klaidų lygį.

Tačiau, atsižvelgdamas į šias aplinkybes, Teisingumo generalinis direktoratas toliau nagrinės galimybes sustiprinti valdymą ir siekti didesnio supaprastinimo. Sumažinus programų skaičių, bus taikomos suderintos taisyklės ir procedūros, ir tai padės sumažinti klaidų riziką. Be to, bus kuo daugiau naudojamosi supaprastinimo priemonėmis, kurios nustatomos kas trejus metus peržiūrint Finansinį reglamentą, nes tikimasi, kad jos padės sumažinti paramos gavėjų administracinę naštą ir kartu sumažinti klaidos riziką ir administracinę naštą Komisijai.

Kontrolės (dabar vykdomos kontrolės) pobūdžio ir intensyvumo suvestinė

Kontrolės	Suma	Paramos	Kontrolės	Aprėptis
-----------	------	---------	-----------	----------

suvestinė	mln. EUR	gavėjų sandorių skaičius (proc., palyginti su visa suma)	išsamumas* (vertinimas 1–4)	(vertė, proc.)
Visų finansinių sandorių <i>ex ante</i> kontrolė	nėra duomenų	100 %	1–4, remiantis sandorio rizika ir rūšimi	100 %
Teisingumo viešųjų pirkimų komiteto atliekama sprendimų dėl viešųjų pirkimų kontrolė	nėra duomenų	100 % viešųjų pirkimų procedūrų, kai suma didesnė nei 125 000 EUR, ir derybų būdu vykdomų procedūrų, kai suma didesnė nei 60 000 EUR	4	100 % viešųjų pirkimų procedūrų, kai suma didesnė nei 125 000 EUR, ir derybų būdu vykdomų procedūrų, kai suma didesnė nei 60 000 EUR
Dotacijų galutinio išmokėjimo <i>ex post</i> kontrolė	nėra duomenų	Bent 10 %	4	5–10 %

*Kontrolės išsamumas:

1. Minimali administracinė / aritmetinė kontrolė, nedarant nuorodos į patvirtinamuosius dokumentus.
2. Kontrolė darant nuorodą į patvirtinamąją informaciją, kurioje numatytas nepriklausomos priežiūros aspektas (pvz., audito sertifikatas ar kitas patvirtinimas), bet nedarant nuorodos į pagrindžiamuosius dokumentus.
3. Kontrolė darant nuorodą į visiškai nepriklausomą patvirtinamąją informaciją (pvz., duomenų bazę, kurioje patvirtinami tam tikri prašymo elementai, trečioji šalis ar Komisijos atliktas pasiektų laimėjimų įvertinimas ir pan.).
4. Kontrolė darant nuorodą į pagrindžiamuosius dokumentus, kurie prieinami atitinkamame proceso etape, dėl visų sąnaudų ir rezultatų (pvz., darbo laiko apskaitos žiniaraščiai, sąskaitos, fizinis patikrinimas ir pan.), ir suteikiant galimybę su jais susipažinti; t. y. tokio paties intensyvumo sandorio testavimo, kaip tų, kuriuos atliko Audito Rūmai DAS audito metu, kontrolė.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Būsimoje Teisių ir pilietybės programoje yra arba bus nustatytos įvairios priemonės siekiant užkirsti kelią sukčiavimui ir pažeidimams. Pasiūlymo 11 straipsnyje įtvirtinta nuostata dėl

Europos Sąjungos finansinių interesų apsaugos. Laikydamasis 2011 m. birželio mėn. Komisijos priimtos kovos su sukčiavimu strategijos Teisingumo generalinis direktoratas kuria kovos su sukčiavimu strategiją, apimančią visą išlaidų grandinę, atsižvelgdamas į priemonių, kurios turės būti įgyvendintos, proporcingumą ir sąnaudų ir naudos analizę. Ši strategija pagrįsta dviem ramsčiais: prevencija, pagrįsta veiksmingomis patikromis, ir tinkamu atsaku nustačius sukčiavimo atvejį arba pažeidimus, kuri sudaro neteisėtai išmokėtų sumų susigrąžinimas ir, kai tinkama, skiriamos veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios sankcijos. Kovos su sukčiavimu strategijoje aprašyta *ex ante* ir *ex post* kontrolės sistema, pagrįsta „raudonomis vėliavėlėmis“, ir joje konkrečiai nurodytos procedūros, kuriomis turi vadovautis darbuotojai, nustatę sukčiavimo atvejį arba pažeidimus. Joje taip pat pateikiama informacija apie darbo su OLAF tvarką.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-s)

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Išlaidų kategorija.....]	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą
[3...]	[33 01 04.YY] [Teisių ir pilietybės programa]	[NDA...]	TAIP	TAIP	NE	NE
[3...]	[33 YY YY YY] [Teisių ir pilietybės programa]	[DA...]	TAIP	TAIP	NE	NE

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:	Numeris	[3 išlaidų kategorija – Saugumas ir pilietybė]
---	---------	--

Teisingumo GD			2014 metai ²²	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	Po 2020 m.	IŠ VISO
• Veiklos asignavimai											
Biudžeto eilutės numeris – 33 xx xx	Išipareigojimai	(1)	42,400	47,900	53,900	60,900	67,900	74,900	83,400		431,3
	Mokėjimai	(2)	17,100	27,700	39,800	49,000	59,100	65,900	73,300	99,400	431,3
Biudžeto eilutės numeris	Išipareigojimai	(1a)									
	Mokėjimai	(2a)									
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami konkrečių programų rinkinio lėšomis ^{23*}											
Biudžeto eilutės numeris 33 01 04 yy		(3)	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100		7,7
IŠ VISO asignavimų TEISINGUMO GD	Išipareigojimai	=1+1a +3	43,500	49,000	55,000	62,000	69,000	76,000	84,500		439,0
	Mokėjimai	=2+2a +3	18,200	28,800	40,900	50,100	60,200	67,000	74,400	99,400	439,0

²² N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

²³ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

*Komisija gali numatyti (dalis) programos įgyvendinimą perduoti veikiančioms išorės vykdomosioms įstaigoms. Prireikus sumos ir įvertinimai bus pataisyti pagal perdavimo išorės subjektams proceso rezultatus.

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)	42,400	47,900	53,900	60,900	67,900	74,900	83,400		431,3
	Mokėjimai	(5)	17,100	27,700	39,800	49,000	59,100	65,900	73,300	99,400	431,3
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų konkrečių programų rinkinio lėšomis		(6)	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100		7,7
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 3 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	=4+ 6	43,500	49,000	55,000	62,000	69,000	76,000	84,500		439,0
	Mokėjimai	=5+ 6	18,200	28,800	40,900	50,100	60,200	67,000	74,400	99,400	439,0

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:	5	„Administracinės išlaidos“
---	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	Po 2020 m.	IŠ VISO
TEISINGUMO GD										
• Žmogiškieji ištekliai		4,185	4,247	4,165	4,254	4,344	4,433	4,522		30,1
• Kitos administracinės išlaidos		0,054	0,055	0,056	0,057	0,059	0,060	0,061		0,4
IŠ VISO TEISINGUMO GD	Asignavimai	4,239	4,302	4,221	4,311	4,403	4,493	4,583		30,5

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso išsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	4,239	4,302	4,221	4,311	4,403	4,493	4,583		30,5
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai		IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Išsipareigojimai	47,739	53,302	59,221	66,311	73,403	80,493	89,083		469,5
	Mokėjimai	22,439	33,102	45,121	54,411	64,603	71,493	78,983	99,400	469,5

3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip: Teisingumo generalinis direktoratas negali pateikti baigtinio visų rezultatų, siektinų panaudojant finansinės intervencijos iš programos lėšas, jų vidutinių išlaidų ir duomenų, sąrašo, kaip reikalaujama šiame skirsnyje. Šiuo metu nėra statistinių priemonių, pagal kurias būtų galima nustatyti vidutines išlaidas remiantis dabartinėmis programomis, be to, tikslus išlaidų nustatymas prieštarautų principui, pagal kurį būsima programa turėtų būti pakankamai lanksti, kad būtų galima prisitaikyti prie 2014–2020 m. politinių prioritetų. Tačiau pateikiamas (neišsamus) rezultatų, kuriuos tikimasi pasiekti, sąrašas:
  - tikslinės grupės asmenų, dalyvavusių informuotumo didinimo veikloje, skaičius;
  - tikslinės grupės asmenų, dalyvavusių mokymo veikloje, skaičius;
  - suinteresuotųjų šalių, dalyvaujančių, *inter alia*, kuriant tinklus, vykdant mainus, mokomosiose kelionėse, skaičius;
  - tarpvalstybinio bendradarbiavimo, įskaitant bendradarbiavimą naudojant IT priemones ir Europos procedūras, atvejų skaičius;
  - remiantis vertinimais, poveikio vertinimais ir išsamiais konsultacijomis su suinteresuotosiomis šalimis ir ekspertais sukurtos politikos iniciatyvos;
  - su programos įgyvendinimu susijusių atliktų vertinimų ir poveikio vertinimų skaičius.

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus ↓			2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	IŠ VISO			
	REZULTATAI												
	Rezultato rūšis ²⁴	Vidutinės rezultato išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Bendras rezultatų skaičius
1 KONKRETUS TIKSLAS ²⁵ ...													
- Rezultatas													
- Rezultatas													
- Rezultatas													
1 konkretaus tikslo tarpinė suma													
2 KONKRETUS TIKSLAS ...													
- Rezultatas													
2 konkretaus tikslo tarpinė suma													
IŠ VISO IŠLAIDŲ													

²⁴

Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

²⁵

Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)...“.

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Suvestinė

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2014 metai ²⁶	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	IŠ VISO
--	--------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	---------

Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	4,185	4,247	4,165	4,254	4,344	4,433	4,522	30,150
Kitos administracinės išlaidos	0,054	0,055	0,056	0,057	0,059	0,060	0,061	0,402
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	4,239	4,302	4,221	4,311	4,403	4,493	4,583	30,552

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ²⁷								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	7,700
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	7,700

²⁶ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

²⁷ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO	5,339	5,402	5,321	5,411	5,503	5,593	5,683	38,252
----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Komisija gali numatyti (dalies) programos įgyvendinimą perduoti veikiančioms išorės vykdomosioms įstaigoms. Prireikus sumos ir įvertinimai bus pataisyti pagal perdavimo išorės subjektams proceso rezultatus.

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti visos darbo dienos ekvivalentais sveikaisiais skaičiais

	2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai) (visos darbo dienos ekvivalento vienetais (FTE))							
33 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	30,75	30,75	29,75	29,75	29,75	29,75	29,75
XX 01 01 02 (Delegacijos)							
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
• Išorės personalas (visos darbo dienos ekvivalento vienetais (FTE))²⁸							
33 01 02 01 (CA, INT, SNE finansuojami iš bendrojo biudžeto)	0,5	0,5	0	0	0	0	0
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA ir SNE delegacijose)							
XX 01 04 yy²⁹	- būstinėje³⁰						
	- delegacijose						
XX 01 05 02 (CA, INT, SNE - netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 02 (CA, INT, SNE - tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO	31,25	31,25	29,75	29,75	29,75	29,75	29,75

33 yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prirėkus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus. Sumos ir įvertinimai bus pataisyti, atsižvelgiant į numatomo perdavimo išorės subjektams proceso rezultatus.

²⁸ CA – sutartininkas („Contract Agent“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („Intérimaire“); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Jeune Expert en Délégation“); LA – vietinis darbuotojas („Local Agent“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“).

²⁹ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės personalui, finansuojamam iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

³⁰ Būtina struktūriniais fondams, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondui (EŽF).

Vykdytinų užduočių aprašymas:

<p>Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai</p>	<p>Vykdytinus užduotys apima visas užduotis, reikalingas finansinei programai valdyti, pvz.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prisidėti prie biudžetinės procedūros; - rengti metines darbo programas ir (arba) finansavimo sprendimus, nustatyti metinius prioritetus; - administruoti kvietimus teikti paraiškas ir kvietimus dalyvauti konkursuose ir su jais susijusias atrankos procedūras; - bendrauti su suinteresuotosiomis šalimis (galimais arba dabartiniais paramos gavėjais, valstybėmis narėmis ir kt.); - administruoti einamuosius ir finansinius projektų klausimus; - vykdyti minėtas patikras (<i>ex ante</i> patikra, pirkimų komitetas, <i>ex post</i> auditas, vidaus auditas); - tvarkyti apskaitą; - rengti ir administruoti dotacijų valdymo IT priemones; - stebėti ir atsiskaityti, kaip įgyvendinami tikslai, įskaitant veiksmų įvykdymo ataskaitą ir metinę veiklos ataskaitą.
<p>Išorės personalas</p>	<p>Užduotys panašios į pareigūnų ir laikinųjų darbuotojų vykdomas užduotis, išskyrus tas, kurių išorės personalas negali vykdyti.</p>

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

- Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka *kitą* daugiametę finansinę programą
- Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

- Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą³¹

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

³¹ Žr. Tarpinstitucinio susitarimo 19 ir 24 punktus.

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
  - nuosaviems ištekliams
  - įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Asignavimai, skirti einamųjų metų biudžetui	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ³²						
		2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai
Straipsnis 6xxxx.....								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

[33 yyyyyy...] Įplaukų eilutė

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

Šiame etape įplaukos nėra žinomos ir priklausys nuo šalių kandidačių dalyvavimo programoje.

³² Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo išlaidų.